

Міністерство освіти і науки України
Державний університет інфраструктури та технологій
Київський інститут залізничного транспорту
Факультет «Управління залізничним транспортом»
Кафедра «Технологій транспорту та управління процесами перевезень»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету УЗТ

Олег СТРЕЛКО

« » вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Транспортна географія та дослідження транспортного ринку

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань

27 «Транспорт»

(шифр і назва галузі знань)

275.02 «Транспортні технології (на залізничному
транспорті)»

спеціальність

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Транспортна логістика та міжнародні
мультимодальні перевезення»

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма **Транспортна географія та дослідження транспортного ринку** для студентів

Рівня вищої освіти «бакалавр»

за спеціальністю 275.02 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)» Київ: ДУІТ, 2023. 13 с.

Розробники: к.і.н., доцент, доцент Горецький Олександр Анатолійович

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Технологій транспорту та управління процесами перевезень»

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Завідувачка кафедри ТТУШП

(підпис)

Розалія ЩЕРБИНА

© ДУІТ, 2023 рік

© Горецький О.А., 2023 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 27 Транспорт	Обов'язкова	
	Спеціальність 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)		
Модулів – 2	освітньо-професійна програма «Транспортна логістика та міжнародні мультимодальні перевезення»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		1-й	
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 5 год.	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні	
		15 год.	4 год.
		Лабораторні	
		не передбачені	
		Самостійна робота	
		75 год.	106 год.
		Індивідуальні завдання:	
		–	
Вид контролю:			
Екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 37,5 %

для заочної форми навчання – 11,66 %

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення дисципліни є отримання знань і навичок щодо роботи транспортної системи України та світу, аналізу територіального розміщення виробництва, транспорту і перевезень, умов і особливості розвитку транспорту; набуття глибоких знань та практичних навичок щодо досліджень в сфері надання транспортних послуг, використовуючи сучасні принципи та підходи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «*Транспортна географія та дослідження транспортного ринку*» є: вивчення питань функціонування транспортної системи і формування основних напрямів вантажних і пасажирських потоків; зовнішньоекономічної діяльності і міжнародних перевезень; формування мислення, що базується на принципах сучасної концепції маркетингу, адекватного сучасному стану розвитку ринку транспортних послуг, перспективного бачення розвитку пріоритетних напрямків національної економіки, виявлення існуючих потреб споживачів послуг, їх задоволення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- вивчити функціонування різних видів транспорту та особливості їх розміщення;
- розглянути взаємозв'язок різних видів транспорту та особливості формування транспортних мереж і транспортних систем;
- розглянути географію наземних (залізничного, автомобільного, трубопровідного), водних (морського, річкового) і повітряного (авіаційного) видів транспорту України та світу;
- проаналізувати транзитні функції України та вивчити географію міжнародних транспортних коридорів та світу;
- розглянути види логістики;
- основні завдання маркетингу логістичних послуг;
- сутність транспортного маркетингу;
- розглянути сучасні тенденції розвитку транспортних систем.

вміти:

- аналізувати вантажопотоки,
- оцінювати характер взаємодії різних видів транспорту в транспортних вузлах,
- здійснювати аналіз ринкових можливостей транспортного підприємства
- скласти маршрут руху транспортних засобів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

ЗК-9 Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-12 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-13 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК-1 Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

СК-3 Здатність організовувати та управляти перевезенням вантажів (за видами транспорту).

СК-5 Здатність до оперативного управління рухом транспортних потоків.

СК-6 Здатність організовувати взаємодію видів транспорту.

СК-7 Здатність оптимізувати логістичні операції та координувати замовлення на перевезення вантажів від виробника до споживача, дотримуватись законів, правил та вимог систем управління якістю.

СК-8 Здатність проектувати транспортні (транспортно-виробничі, транспортно-складські) системи і їх окремі елементи.

СК-11 Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.

СК-13 Здатність оцінювати плани та пропозиції щодо організації та технології перевезень, складені іншими суб'єктами, та вносити необхідні зміни виходячи з техніко-експлуатаційних параметрів та принципів функціонування об'єктів та пристроїв транспортної інфраструктури, транспортних засобів (суден).

Програмні результати навчання

РН-10 Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища.

РН-11 Класифікувати та ідентифікувати транспортні процеси і системи. Оцінювати параметри транспортних систем. Виконувати системний аналіз та прогнозування роботи транспортних систем.

РН-13 Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів (суден) та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.

РН-14 Організовувати та управляти перевезенням пасажирів та багажу в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів (суден) та маршрутів руху. Організовувати обслуговування пасажирів на вокзалах та пасажирських терміналах.

РН-16 Вибирати ефективні технології взаємодії видів транспорту. Аналізувати можливості застосування різноманітних варіантів взаємодії видів транспорту.

РН-17 Розробляти ланцюги постачань та оцінювати їх ефективність. Установлювати зв'язки між різними ланцюгами постачань. Визначення функцій логістичних центрів. Аналізувати особливості супутніх інформаційних і фінансових потоків.

РН-18 Досліджувати види і типи транспортних систем. Знаходити рішення оптимізації параметрів транспортних систем. Оцінювати ефективність інфраструктури та технології функціонування транспортних систем.

РН-19 Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Географія транспортних систем

Змістовий модуль 1. Транспортні системи світу

Тема 1. Транспортна географія і її місце в системі наук.

Тема 2. Регіональні транспортні системи світу. Характеристика світової транспортної системи.

Тема 3. Галузева структура транспортної системи світу. Залізничний транспорт та автомобільний транспорт.

Тема 4. Галузева структура транспортної системи світу. Морський та внутрішньо водний транспорт.

Тема 5. Галузева структура транспортної системи світу. Трубопровідний транспорт.

Тема 6. Галузева структура транспортної системи світу. Повітряний транспорт.

Змістовий модуль 2. «Транспортна система України».

Тема 1. Адміністративний поділ України. Транспортна система України.

Тема 2. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 3. Галузева структура транспортної системи України. Залізничний транспорт та автомобільний транспорт.

Тема 4. Галузева структура транспортної системи України. Морський та річковий транспорт.

Тема 5. Галузева структура транспортної системи України. Трубопровідний транспорт України.

Тема 6. Галузева структура транспортної системи України. Повітряний транспорт

Модуль 2 Дослідження транспортного ринку

Змістовий модуль 3. Формування ринку транспортних послуг

Тема 1. Поняття послуг. Характеристика послуг. Транспортні послуги

Тема 2. Ринок транспортних послуг та його сегментація

Змістовий модуль 4. Комплекс маркетингу транспортних послуг сервісної організації

Тема 1. Дослідження вантажних перевезень

Тема 2. Особливості дослідження пасажирських перевезень

Тема 3. Маркетингова стратегія підприємства на ринку транспортних послуг

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Географія транспортних систем												
Змістовий модуль 1.1 Транспортні системи світу												
Тема 1. Транспортна географія і її місце в системі наук	8	4	–	–	–	4	8	1	–	–	–	7
Тема 2. Регіональні транспортні системи світу. Характеристика світової транспортної системи	8	4	2	–	–	2	8	0,5	–	–	–	7,5
Тема 3. Галузева структура транспортної системи світу. Залізничний транспорт та автомобільний транспорт	8	2	2	–	–	4	8	1	–	–	–	7
Тема 4. Галузева структура транспортної системи світу. Морський та внутрішньоводний транспорт	8	4	–	–	–	4	8	0,5	–	–	–	7,5
Разом за змістовим модулем 1.1	32	14	4	–	–	14	32	3	–	–	–	29
Змістовий модуль 1.2. Транспортна система України												
Тема 5. Адміністративний поділ України. Транспортна система України	6	2	2	–	–	2	6	1	2	–	–	3
Тема 6. Залізничний транспорт та автомобільний транспорт	6	2	–	–	–	4	6	0,5	–	–	–	5,5
Тема 7. Морський та річковий транспорт	6	2	–	–	–	4	6	0,5	–	–	–	5,5

Разом за змістовим модулем 1.2	18	6	2	–	–	10	18	3	2	–	–	14
Усього годин за модулем 1	50	20	6	–	–	24	50	5	2	–	–	35
Модуль 2 Дослідження транспортного ринку												
Змістовий модуль 2.1 Формування ринку транспортних послуг												
Тема 8. Поняття послуг. Характеристика послуг. Транспортні послуги	10	4	–	–	–	4	10	1	–	–	–	9
Тема 9. Ринок транспортних послуг	8	2	2	–	–	4	8	0,5	–	–	–	7,5
Тема 10. Сегментація ринку транспортних послуг	8	2	2	–	–	2	8	0,5	–	–	–	7,5
Разом за змістовим модулем 2.1	26	8	4	–	–	12	26	2	–	–	–	24
Змістовний модуль 2.2 Комплекс маркетингу транспортних послуг												
Тема 11. Дослідження вантажних перевезень	8	2	–	–	–	6	8	0,5	–	–	–	7,5
Тема 12. Особливості дослідження пасажирських перевезень	8	1	3	–	–	4	8	0,5	–	–	–	7,5
Разом за змістовим модулем 2.2	16	3	3	–	–	10	16	1	–	–	–	15
Змістовний модуль 2.3 Стратегія організації транспортних послуг												
Тема 13. Маркетингова стратегія підприємства на ринку транспортних послуг	28	2	–	–	–	26	28	1	–	–	–	27
Разом за змістовим модулем 2.3	28	2	–	–	–	26	28	1	–	–	–	27
Усього годин за модулем 2	70	15	9	–	–	53	78	5	–	–	–	71
Усього годин	120	30	15	–	–	75	120	10	2	–	–	108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачені	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Кореляційний аналіз. Лінійні моделі регресії. Коефіцієнт кореляції	2
2.	Пошук найкоротших відстаней на транспортних мережах та найкоротшої зв'язуючої мережі	3
3.	Визначення місця розташування розподільчого складу на території, що обслуговується	2
4.	Дослідження Емпіричної Моделі	2
5.	Пошук максимального потоку у транспортній мережі	2
6.	Застосування рейтингової оцінки при виборі постачальника	2
7.	Розрахунок точки беззбитковості діяльності складу та ухвалення рішення про користування послугами найманого складу	2
Всього:		15

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачені	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Транспортна географія і її місце в системі наук	4	7
2.	Тема 2. Регіональні транспортні системи світу. Характеристика світової транспортної системи	2	7,5
3.	Тема 3. Галузева структура транспортної системи світу. Залізничний транспорт та автомобільний транспорт	4	7
4.	Тема 4. Галузева структура транспортної системи світу. Морський та внутрішньо водний транспорт	4	7,5
5.	Тема 5. Адміністративний поділ України. Транспортна система України	2	3
6.	Тема 6. Залізничний транспорт та автомобільний транспорт	4	5,5
7.	Тема 7. Морський та річковий транспорт	4	9
8.	Тема 8. Поняття послуг. Характеристика послуг. Транспортні послуги	4	7,5
9.	Тема 9. Ринок транспортних послуг	4	7,5

10.	Тема 10. Сегментація ринку транспортних послуг	2	7,5
11.	Тема 11. Дослідження вантажних перевезень	6	7,5
12.	Тема 12. Особливості дослідження пасажирських перевезень	4	27
13.	Тема 13. Маркетингова стратегія підприємства на ринку транспортних послуг	26	7
Разом:		75	108

В рамках виконання самостійної роботи студенти денної форми навчання опрацьовують матеріал усіх тем, виданих викладачем після лекції. Періодично перевіряється стан конспекту студентів з метою оцінювання вміння його вести і користуватися. Студенти заочної форми навчання самостійно опрацьовують лекційні матеріали тем, які не ввійшли до складу настановної сесії.

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

10. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, проведення комп'ютерного тестування при оцінюванні лекційного матеріалу, усне фронтальне опитування.

11. Методи контролю

Тести, модульна контрольна робота, фронтальне усне опитування, підсумковий контроль (екзамен).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8 (I)	T9	T10	T11	T12	T13		II	25	100
2	3	2	3	2	3	2	18	3	4	3	4	3		15		

Участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, студентських олімпіадах та конкурсах – 0 – 15 балів

Критерії оцінювання модульного завдання № 1, 2

Завдання	Кількість балів
Питання 1	2
Питання 2	2
Питання 3	2
Питання 4	2
Питання 5	2
Задача	5
Разом	15

Критерії оцінювання екзаменаційного завдання
(при отриманні менше 59 балів під час семестру)

Завдання	Кількість балів
Питання 1	10
Питання 2	15
Питання 3	15
Разом	40

Для заочної форми:

№ з/п	Вид завдання	Кількість балів
1.	Звіт з практичних робіт (у вигляді самостійної контрольної роботи)	0 – 40
2.	Тестовий контроль	0 – 20
3.	Екзамен	0 – 40
Всього:		100

ОЦІНЮВАННЯ

Практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (70% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Консультації з навчальної дисципліни відбувається згідно графіку консультацій як в класичній формі, так і в онлайн форматі (наприклад через Google Meet).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконані в аудиторії, і завдання, виконані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання певних видів робіт на практичних та лекційних заняттях дисципліни є залік.. Залік за кредитно-трансферною системою виставляють здобувачам, які виконали всі види робіт і набрали не менше 60 % від 100 балів

за результатами модульного контролю. Оголошення результатів модульного контролю проводять у присутності всіх здобувачів групи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-20		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складає:

1. Опорний конспект лекцій;
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення, яке складається з:
 - програми навчальної дисципліни;
 - текстів лекцій;

відомостей про лабораторні заняття;
відомостей про самостійні роботи
модулів перевірки знань
питань диференційованого заліку;
питання комп'ютерного тестового контролю;
базової та додаткової рекомендованої літератури.

14 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Географія основних видів транспорту: підручник / Г. І. Нестеренко, С. Л. Литвиненко, П. О. Яновський [та ін.]; за заг. ред. Г. І. Нестеренко, С. Л. Литвиненка; МОН України, Дніпровський НУ залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, Нац. авіаційний ун-т. - Київ : Кондор, 2019. 191 с.
2. Загальні основи транспортної географії : підручник / Г. І. Нестеренко, С. Л. Литвиненко, П.О. Яновський [та ін.]; за заг. ред. Г. І. Нестеренко, С. Л. Литвиненка; МОН України, Дніпровський НУ залізничного транспорту імені академіка В.Лазаряна, Нац. авіаційний ун-т. - Київ : Кондор, 2019. 182 с.
3. Зеркалов Д. В. Транспортна система України / Д. В. Зеркалов. Київ: Основа, 2006. 704 с.
4. Павлов В. І. Транспортно-логістичний комплекс регіону: інтеграційні процеси : монографія / В. І. Павлов, С. М. Бортнік ; Ін-т регіон. дослідж. НАН України, Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, Терноп. держ. екон. ун-т. Луцьк: Надстир'я, 2005. 256 с.
5. Пащенко Ю. Є. Транспортно-дорожній комплекс України в процесах міжнародної інтеграції : монографія / Ю. Є. Пащенко, О. І. Никифорок ; Нац.акад. наук України. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2008. – 192 с
6. Вачевський М.В. Маркетинг у сфері транспортних послуг: Навч. посіб./ М.В. Вачевський, В.Г.Скотний. К.: ЦНЛ, 2011. 232 с.
7. Гаркавенко С.С. Маркетинг. Підручник. К.: Лібра, 2007. 712 с.
8. Майдебура Е.В. Маркетинг транспортних послуг. К.: Вірар, 2011. 574 с.
9. Мальченко В.М. Маркетинг послуг: навч. посіб./ Мальченко В. М. К.: КНЕУ, 2006. 360 с.
10. Ткаченко В.А. Маркетинг послуг. Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2014. 244 с.
11. Шканова О.М. Маркетинг послуг. Навч. посіб. К.: Кондор. 2012. 220 с.